د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

١٣٤١

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر-د صلح نړۍ
مينه او دوستی-صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخـو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یـو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برینښاو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!
مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.
زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره تړې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:	سرليك:	مخ:
شاعر	۱	زما حال	۳۹
ښکلا او هنر	۱_۳	دامیدرڼا	۴۰
دصلح نړۍ	۳_۵	لمره!	۴۰_۴۲
مینه اودوستي	۵_۷	دوطن ترانه	۴۲_۴۳
صلح کل	۷	دافغان ترانه	۴۳_۴۵
ابتکار	۷_۸	دیووالی ترانه	۴۵
ژوند	۸_۹	دمعارف ترانه	۴۵_۴۶
دمونشن دسفریوه خاطره	۹	دغیرت سندره	۴۶_۴۷
دهقاني	۱۰_۱۱	استعمارچیان	۴۷
دوطن محبت	۱۱	علم او معنا	۴۷_۴۸
دوطن پالنه	۱۲_۱۳	دپلار توره	۴۸_۴۹
ګرانه وطنه!	۱۳_۱۵	نه ځي	۴۹_۵۰
دوطن خاوره	۱۵_۱۶	ښکاري باز	۵۰_۵۲
سپین غر	۱۶_۱۸	زخمي زړه	۵۲_۵۹
په باغ کښې	۱۸_۲۰	دشاعرنظر	۵۹_۶۰
آزادي	۲۰	خه ګورم	۶۰
دزړه شکوه	۲۱	غریب ماشوم	۶۱_۶۲
دژوند ډیوه	۲۱_۲۳	خوارحسن	۶۲_۶۳
پسرلی راغلی	۲۳	همدردي	۶۳_۶۴
دبهارفیض	۲۴	حسن اونظر	۶۴_۶۵
دخزان سندره	۲۵_۲۶	بډای	۶۵
دمني خاطره	۲۶_۲۷	ماشوم	۶۶
په وربل باندې ګرد	۲۷	غزل	۶۶_۶۷
دحسن جلوه	۲۸	دنازمېرمنې	۶۷_۶۸
ملت اومملکت	۲۸_۳۰	په لیلی پسې ځم	۶۹
لوی افتخار	۳۰_۳۲	خومره به ښه وی	۶۹_۷۰
ویده ګوجر	۳۲_۳۳	خه یم	۷۱
ناخاپي کاني	۳۳_۳۷	زما ګناه	۷۱_۷۲
ټکی اوریا	۳۷_۳۸	زما خوب	۷۲_۷۳
عاقبت	۳۸_۳۹	انسان	۷۳_۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر ليك:	مخ:
خــــــه جوړشـــــــــوه؟	۷۵ـ۷۶
عـــــــــــــــدالت	۷۶
دوه مــــــــــــــاموران	۷۷ـ۷۸
دحــــــــق جذبـــــــــه	۷۹
خـــــــاورې اوګردونـــــــه	۷۹ـ۸۱
فرداوملـــــــــــــــت	۸۱
علـــــــم اوپوهـــــــــه	۸۲
ســــــــــــــــړيتوب	۸۲
همـــــــــــــــدردي	۸۳
سياســـــــــــــــت	۸۳
بـــــــــې قـــــــــدري	۸۳
ديمرکراســـــــــــــي	۸۴
دروح اطمينـــــــــــان	۸۴
صــــــــــــــــــبر	۸۴ـ۸۵
ددنيــــــا قـــــــانون	۸۵
يوســـــــف اوزلېخـــــــا	۸۵
فکـــــــــر او مينـــــــــه	۸۶
آشـــــــــــــــنايي	۸۶
فکـــــــــراوکـــــــار	۸۶ـ۸۷
بـــــــــې خبـــــــري	۸۷
علـــــــت اوســـــــبب	۸۷
دهقانــــــــــــــــه	۸۸
شـــــــــــــــــعر	۸۸
مــــــــات کــــــودړی	۸۸ـ۸۹
خوشـــــــــــــحالي	۸۹
تــــــــور او ســــــپين	۸۹
شـــــــعراو حکمـــــت	۹۰
ســــپين او تــــور ديــــوان	۹۰ـ۹۱
حقيقـــــــــــــــت	۹۱ـ۹۲
ثــــــــــــــــواب	۹۲
دشاعرشـــــــــــعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودټول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار   خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
ديورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي
ننداروتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زماوي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دپينوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي
مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاره هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي
داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو
دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي
هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی
سړیتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې
داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه
ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره
زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون
تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه
دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه ښه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي
زه له تاځني ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستي*

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نږدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نيسي
مينه په مابانده پيريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې توري زلفې
توره شپه څنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتوروسپين اوسره دوستۍ خاطرته
سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپین اوتورچې ګوري
درته د ګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې ټيټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دربېدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی
ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاړي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا
دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بښې اسرې کا
ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوند دغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوښنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي بادارانو به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنوروم‌خکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کوډې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري مېرېږ اوپسونه
شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې
پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو
وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي
داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېووومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه
ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه څای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی
دهقاني څه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی
چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر
داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی
پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تڼاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم

چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم

که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو

دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم

دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو

په غيرت ګټلې شى به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتېرى يم ځکه

لکه ګل هره شپه څاڅکى دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه

هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلى

څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه

دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندې که آبياري کړې

دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې

نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيټۍ

وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دباديشان دې ځان کړسرګردانه

نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته

چې کړې پټ دخپل وطن لوښ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پې دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اینسی په دې تي درسره خوله ده

هغه خوراو رورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګیالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازیږولی

کارنامې ستادي تاریخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمریان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبیاشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته
څوک ټینګیدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډیرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډیرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرین یو
یومومذهب دی دیووطن یو

فخرمویودی لکه یوتن یو
مین په هرګل دخپل چمن یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانېږو

ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي ځوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکېږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديې له توروخاوروزرجوړېږي

دکاریګردلاس تښاکونه ګوهرجوړېږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل

هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي

ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده

ښاپېريان پکښې اوسېږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره داريې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه

داقصه مې اورېدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې يې تل ګرځي سپين بازان کوي ځارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښتريې توري زلفې   تک سپين مخ يې دلېلادی

سپين سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحريې له کنډوه نمرراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډېوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي   جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې نندارې کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښترویې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې   په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی   درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورثخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاښوکښې ژوندېرغنیمت دی
ددې باغ خورې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندې کړې په قفس کښې چې ویېږه
بل په سره اوربانددې نیسې چې کړیږه
کاشکې نه وای پیداشوې انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لورې ورته غږشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کیږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تښاکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غونډې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینې سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورڅخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه نه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربان دې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشی کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دېجهانه سره
په غورو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دېاحسانه سره
دغوټی زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله

ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي

سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو

دخزان سېره سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رپېږي خو رالوېږي

ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وېوړه کومې خواته

چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی

ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي

ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې

ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا

ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډايان دې هم هواته هوسېږي

درروان دي ګرنډيوکښې په څغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زيړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زيړې پاڼې راتوييږي

سوړتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و

په سړوکښې سره لمبه ده چې بليږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله ميوه وي په باغوکښې

کله سيورى کله اوروي په دېروکښې

کله پاڼې دي په کارکله لرګى

هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه

له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه

دلاله زړګى شه تورله دېره غمه

له ناکامه دصحرالورته مايل شه

نرګس زيړشه له ارمانه شينکى باغ کښې

چې داځاى وحق زما ولې دبل شه

آسمان هم له قهره شين شه چې داولې

په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه

دعاشق برى په عجزاوپه نياز دى

چاچې کړله سرلويى راته خجل شه

زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې

همدغه عمل دده مخکښې حايل شه

داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې

د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې یې ستا ښه بشرولید

دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غوړیدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید

راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځې یې لیندې باڼه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید

لاربښودونکی که دعشق درته په کار وي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لویېدلې
ددې ټولویوخزان اویوبهار و
ښه اوبدې وشریک یوویې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوټې دیوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډیرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمېنې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وڅه توپیر
مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولیږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګردواړه اوسېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په بریتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زړونوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لبر نیمګړې وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېوړ نصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتې تولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټې راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

***ناڅاپي ګانې

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اوړله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانې له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووبلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکري هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينی احسان
دبدۍ جزابه هم درکړي آسمان

نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که

پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه له دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پرې کښېږدي درواوناروا
عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول ديوه بل په هغه دا
کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنياده ګډه وډه تماشا
په حراموناروا سړی ته ورشي
څه لولې اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبا ل له تيلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه ځغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې ګړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښايست بهارڅو ورځې وي دنياکښې
بياله نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته
تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
ځومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه
بېړه تلوارلرمه

ملکرى تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه
غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه
يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي
په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی
یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي
چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده
رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره
نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې
نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل
راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی
شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره
ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی
مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې
نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندی ستا په برخه
چې نورټول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغوره سترګې
چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم څاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي درباندې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی
نتیجه ستا درنښا زموږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زموږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازموږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټې لوېوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لوی اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زموږ دپاره
چې موږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زموږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهم داوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده
نوروموږ ځنې اخیستې تل الهام دی
موږ دېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردډې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پیغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري
بایدچې داحق کړي اداوروي که خورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ
که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو
خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي
ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي
دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام ليموکښې
تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې
له غليمانو دې په امان يې
ته دې سرلوړی تل په جهان يې
زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه
ستاله عزته له اعتلانه
تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو
دښمن دظلم دناروا يو
آزادي ستاتو آزادي ستايو
سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو
نه ظالمان يونه مظلومان يو
ښاغلی نسل مونږ دافغان يو
تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې
دعقل په کوخوکښې
په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی

روان مخ په رڼا یو
مین په اعتلا یو
دهرمرض دوا یو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو
هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو
ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي
ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو
اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ
دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو
دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو
زړه زړور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو
ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو
په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي
خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو
آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشال دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي وړې وړې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرېټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پیژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې وذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزيده ورځينې
په غزاګانو کښې يې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ايښی
نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه
خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
تورروالی شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان يوپتنګان بلوډيوونه نه ځي

څو قرنه کيږي توره لاس کښې د افغان وينمه
د تورې بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې موتورې معلقې وې تل
دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا
دتورې قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوی عادت مونږ پريښودلی نشو
د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شویدي اوس

بیابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بیابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سینونه نه ځي

که په برهان اودلایلوفیصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتورولـه خولونه نه ځي

ښکاري باز*

بازنیولی په منګولوکښې سیسۍ وه
خونـدوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې یې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاویل ورته چې ای بازه نادانه
څه لیدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نیسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نیولی له غړۍ تا
ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې
پاتې نشوې ولې دې لویه فضاکښې

له پنجو د بنیادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بیاپه دېرااخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړې اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نورۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې اېښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقرکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودووی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱) *****

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي   ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه   ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی   دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایې   که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خو شحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته   ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې   په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې   که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی   که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو التفات اووفاغواړې
که دنازنعمت خاوندنه مروت اوسخاغواړې
یاپیاله له میوډکه له پیمخې اشناغواړې
یاسازونه سرو دونه یادمینې دنیا غواړې

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوامال خپل

ددردمنوپه حال ژاړې که په کوندوېتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودي توان دی وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وړی که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي ورورد وروړپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلي ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه څکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته دشپوورځو په میناکښې

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې　　لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې　　ژروونکی افسانه ده
که په خواشرابخانه وه　　نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دورې سترګې　　په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو　　رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته　　ددې خلقو په سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته　　نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　دفولادونهنګان شول
دخورې مرۍ دپاره　　پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې　　دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده　　لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي　　که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکیږي ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه وروردبل ورورمال ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړ څوک پخپل عهد نه خجل په خیانت دی
څوویې لاس برنه وي دوست وي چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورور دي پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر بل وطن سره ګډیږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصۍ نشته ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژوندون کاندي چې له مرګه نه ویریږي
مال وسریې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان فولادي اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه یاتوتي غوندې رنګین شه
ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوری
که سرې اوتودې تیرې داتعلیم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سري ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوڅېږي

توره حق اوحقيقت دی   شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف يې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحياکېږي

توريالیوپه حضورکښې سرتيټ کړی افلاطون دی
دتېرې تورې په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په ديناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قايم پرې عدالت کړي
ياويستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلې   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونريزي کړي
چې بې دين په هاتې سورشې   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام يې   په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلا خوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
يادين اودنيا کټه   ياله خدايه جنت غواړي
ټول په توره کټل کېږي   خوتينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي
تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی
که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی
غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه
چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د تورې په زړبا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډیر تختونه ډیر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې
هیڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې
نه له شره خېرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول
ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه
مورکړه توره آویزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موراسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!
دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورډځوی سرته
ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه
درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي
دتېروتورولـه واره

بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل
سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه
مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره
ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې
مالیدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې يادېږي په سندرواوپه ویر“
دهرنشي ورکولی دتېرې توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه
له آسمان لاندې اوسېږه
که زړلی اوتندراوري
له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا
اوله هیڅ شي مه ویریږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته
ځای په ځای ټینګ ودریږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه

داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه

نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه

دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودینداري ده

تقاضادزمانې ده
اوکه پوهه هوښیاري ده

دپښتون عالي فطرت دی
که غیرت ایمانداري ده

ددې ټولواى پښتونه
تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لویه خدایه
که تېرشوی دوران راشي

دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي

بیاهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي

په هماغه زړومېنو
بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوڅووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړې دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
امیدونه اواسرې دي

څوک دښکلوښومخونو
امیدواردننداري دي

دچاماال اودولت خوښ دی
په دنیایې سترګې سرې دي

چادبل مقصددپاره
سنجولې څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبرېه دغه رازشه
ی زما دسترګوتوره

چې یوازې په دنیاکښې
ژوندون نه کیږي هرګوره

هرپیغام چې یوغوړاوري
بل ته هم رسیږي وروره

دیوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بیړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په ږکوکښې یوه وینه
زه اوته دیوه مخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرودیووجود په مړینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بېل رنګ کله دوه وروڼه یوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتېریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکورواکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوبه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله دېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو بنایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه وېرنډونکي ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مينه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي

زه يې نوم درته اوس ښيم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولېده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښايست کښې لکه مياشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهيږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی ياطبيعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره
غورځولې زمانې وه له نظره
ديوسف دغلامۍ يوښه نظيرو
په رښتياچې دهمدغه خوب تعبيرو
راته ويلې يې دحال په ژبه باندې
غريبي په سړي هسې چارې کاندې
قيمت نلري ښايست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سيرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قيمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لېدل کيږي
حقيقت زاړه لباس کښې رتېل کيږي

ډيرزماپه څېرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغريبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسېري ده

هنرونه پټوي دانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډيرښه خلق په دنياکښې خوار وزارشته
بدايانوکښې ډيرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غوليږه
بې پرواله خاکسارانو مه تيرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجی اوسي دوريښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف ځيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده

راځئ! ځيرې کړو داښې جامې رنګينې
پکښې وګورو ځيرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځي په آسمان کښي بيا
څه ژړاملګري ده دژوند ديوي بربښناسره
تول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره
نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره
داسې بې غمي دي خدای په هېڅ کورکښي پيدانکړي
يوکورکښي چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر*

دړانده بداي په کورکښي ښايسته ښکلی لېلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظارډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای*

يوېې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي
خپته يې لويه اوکره يې وړه ده ډېره
غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکړه
مزدوران وږي دي يوه بې مړه ده ډېره
کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره
دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي
چې تناره کښې خڅېدلی تري پېړه ده ډېره
کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په دېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې دېرېخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښېږي يې سل زړونه دي پيپلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوره شوی يې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروونو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښېږي امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه یې ستاپه خویندومیندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سېنګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسیزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سېګاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مینه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزړه په لاس کښې ونیسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخویونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تیار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ربیاره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم

لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال

څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شوندې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

ثومره به ښه وي، ثومره به ښه وي

چې مې حیاشي لېر غوندې لرې

زه درنزدې شم ته وایې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

ثومره به ښه وي، ثومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وایې دزړه حالونه

ثومره به ښه وي، ثومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وایې نه یم دومره ارزانه

ثومره به ښه وي، ثومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

ثومره به ښه وي، ثومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغربیانویمه

سکنی وروردعاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېرویرېدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولپه پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلی دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوریي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډیرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوځورنګه زندان ليدلی دی

که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان ګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان ګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان ګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان ګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډیوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زماداآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې تويې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټيټ کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون

له يوه څاڅکی راته لوی لوی دريابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې

شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار

له سپېروخاورونبايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ماچې په نظرمحبت وليدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راپورته زر په خاوروکښې و

زرودپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې ثه کوم دخه مقصدپاره

رانه په لوبوکښې اتوم ثخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهې ظالم دی

که قانون مې غوڅ وي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهېدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړي يې پيتي وي دوی ښورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخېږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکېږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذرېږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کېږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسېږي حا ل يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحا ل دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوا ل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پيسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه يې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کيږي

سم نشي دربدلی ډيرکړيږي اوتيتيږي

سرتيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بيليږي

اوضاع اوحرکات يې تيټ اوپست رامعلوميږي

زمونږ په مامورينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستايودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپيژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وينښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حق جذبه***

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دټينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشيطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کيږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکيږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيکه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که څنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهيږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې يې خپل کالي ښندلي په خوارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو
مخ اوښت باندې يې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې ولیدل په دې جهان کښې
ویلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پیداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

یوڅوورځې يې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو
یومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په یووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنوقرنوځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې

که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې

علم او پوهه بل شی نه دی بینايي ده

خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده

هسې نه چې په دې ډيروكتابوده

په نظركښې كه دقت صحيح سنجش وي

علم زيږنده ددغسې كتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي

چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي

سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي

په خبروكه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانډې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوییږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیمرکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لویه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې ثوک نه وینې څه زجربې قانونه
اطمینان دروح اوفکرهلته بویه
چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایې صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي
که صحیح معنایې غواړې زما جانه
په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسې دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړې
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانږدې کیږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پیداکیږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بېې له فکرچې ځوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپيغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکيدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه ځکوخونه پوهيږو

چې څه رازبه وي دتړی اوبه ځکل

(۲)

په رښتيا چې ځوک منګی غونډي ډکيږي

ورو تږولو احوال ځه خبريږي

په کندوانوځوک پره نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهيږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پيژنوسيزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

تيلي واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستا له باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدي داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایې په ښکرولاړه
نن ملاتېته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوتولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډیرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډیرمنګي دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
دااميددې څوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې
خاوند ايښی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردادواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښې دانسان دی
په رښتيا که ته څه کارورځنې واخلې
شپې او ورځې هغه سپين اوتورديوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه
ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امید کېږي دشپو ورځو له زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروایي چې دی داورله تابه
لټوي یې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو
نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو
فیصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروایي له ډېرې زړه تنګۍ نه
زړه یې چوي اوګرېوان یې څیری کېږي

ثواب

دبډای ثواب دوړی مړول دی
دفقیرثواب روژې خدای ته نیول دی
غازي وژني بل سړی ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل ځان په بل وژل دی

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مینه دیار
دزوراوظلم لوی دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دی همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم وریه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څیړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هئيت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library